

Reble

Butlletí informatiu, divulgatiu i d'opinió
de l'Associació Cultural L'Espona

Núm. 47   febrer – març 09

Edita: Associació Cultural L'Espona
Adreça: Escoles, 5
43370 La Palma d'Ebre
a/e: espona@menta.net

Editorial

Dissortadament, els mitjans de comunicació cada dia ens informen d'empreses que tenen greus dificultats i de treballadors i treballadores que perden la seua feina. Són els efectes de la crisi econòmica que estem patint.

Com es pot superar aquesta crisi? Ningú en té la resposta certa. Ara bé, el que sembla clar és que no ho farem amb les receptes que s'han aplicat fins ara i que, en el fons, són alguns dels factors que expliquen la crisi actual. És a dir, ni amb privatitzacions (si és que encara en pot haver més), ni amb una major precarietat del mercat de treball, ni amb una reducció de les prestacions socials, ni ajudant les empreses, sense ajudar també les persones, ens en sortirem.

Les crisis són moments de canvis. Que siguin favorables o no depèn de tots nosaltres. Potser és hora d'aplicar uns altres remeis: polítiques de redistribució de la riquesa, de despesa pública per crear llocs de treball en la construcció d'infraestructures, i d'ajudes a les persones i famílies amb dificultats. I, qui sap, al Primer Món potser hauríem d'abaixar una mica el nostre nivell de vida perquè, a la llarga, pugés el del conjunt de la humanitat.

Activitats

-Diumenge, dia 15 de febrer: "VI Festa Comarcal de la Clotxa". Activitat de promoció gastronòmica i turística de la comarca. És una oportunitat per viure l'ambient de la Clotxa, per preparar-la amb les mans, sense coberts, i per degustar-la tal com feien els pagesos d'antany, a l'aire lliure, a la vora del foc, al costat del setrill i del porró. La Torre de l'Espanyol.

-Diumenge 1 de març, excursió "Priorat històric". Es tracta d'un itinerari d'excepció en què es podrà caminar per camins i senders del Priorat històric, on els paisatges de boscos, vinyes i oliveres sovintegen, i els turons de llicorella i els poblets d'encant destaquen en un territori impregnat de color i lluminositat. Excursió a peu. Durada: 5 hores. Hores de caminar: 4,30. Dificultat: baixa. Més info: www.catalunyasud.net.

-Dimenge 8 de març, "Dia de la truita amb suc", Ulldemolins. Durant el matí se celebra un concurs en què es premia la truita més saborosa i la més ben guarnida. Les truites són exposades a la Plaça del Santuari de la Mare de Déu de Loreto. Organitza: Ajuntament d'Ulldemolins. Telèfon: 977 56 15 78.

Ser o no ser, aquesta és la qüestió... de la identitat

"I tu d'on ets?". Aquesta és una pregunta que m'han fet molts cops a la vida (no sé si a vosaltres us passa el mateix) i a la qual jo, gairebé sempre, responc: "Sóc d'un poble de l'interior de Tarragona, la Palma d'Ebre, es diu". El problema és que molts cops, després, quan em pregunten pel temps que fa que visc a Barcelona –ara a Sant Sadurní–, sovint cal fer el següent aclariment: "No, no. Hi he viscut sempre, a Barcelona, però jo sóc de la Palma". Bé, com us deia, aquesta és una situació que m'ha passat moltes vegades, en conèixer algú nou, i a hores d'ara encara es repeteix, i jo, tot i que ja ho tinc com un fet habitual, i tot i que de vegades comporti donar més explicacions del compte, em resisteixo a renunciar a presentar-me com del lloc amb el qual em sento més identificat, és a dir, a renunciar al meu sentiment de pertinença, en definitiva, a la meua identitat.

I és que aquesta qüestió de la identitat és un tema sovint bastant complex, i cada cop més, amb els canvis de la societat actual i l'evolució cap a una forma d'organització més i més interconnectada. Antigament, la gent vivia i desenvolupava les seues activitats en uns espais molt reduïts i només uns pocs privilegiats tenien l'oportunitat de sortir més enllà d'aquests entorns més propers. Ara, en canvi, amb l'augment dels fluxos de mobilitat de tota mena –també en l'àmbit transnacional–, possibilitat per l'evolució dels sistemes i mitjans de transport i la implantació cada cop més extensa de les tecnologies de la comunicació, i amb les dinàmiques socioeconòmiques que ens arriben d'uns mercats que operen d'una manera cada vegada més global, és cada cop més freqüent que les persones es desplacin a llocs de vegades molt allunyats, i no només per fer-hi turisme, passant-hi uns dies, sinó a fer-hi estades de més llarga durada, per motius professionals, per formar-se, etc. Aquests fluxos, aquesta elevada mobilitat, i aquests canvis en els àmbits en els quals desenvolupem i organitzem la nostra vida poden fer que, en alguns casos, la identitat –almenys des d'aquesta òptica més personal a què estic fent al·lusió– es pugui arribar en certa manera a diluir. Però no només les persones estan actualment subjectes a aquests fenòmens. També els llocs són avui producte d'aquestes intenses relacions i intercanvis (comercials, socials, familiars...), tant en els àmbits més locals com en l'àmbit global. Sense anar més lluny, avui la Palma té en el seu padró d'habitants –fruit d'aquests intercanvis i dinàmiques– persones de nacionalitat d'altres països de la Unió Europea, així com de la resta d'Europa, però també de l'Àfrica i d'Amèrica –tant de l'Amèrica central com de l'Amèrica del sud–, més les persones que, sense estar-hi empadronades, s'hi estan llargues temporades, per exemple, al temps de collir olives. Una situació, sens dubte, impensable fa només uns quants anys.

Davant d'això, cada persona té uns referents i un lligams territorials, socials i familiars. En el meu cas, per posar un exemple, i ja que he començat parlant de mi, els meus antecedents familiars em remetent a la Palma –el "meu" poble–, així com a Agudo, una localitat de Ciudad Real. Vaig néixer a Barcelona i hi vaig viure fins als 28 anys i, com és evident, també en tinc un cert sentiment d'identitat, potser no tant pel que fa al conjunt de la ciutat, però sí pel que fa al barri, un àmbit amb uns límits més o menys variables –en funció de l'època– però, en definitiva, un àmbit més petit que la ciutat, en el qual la vida transcorria i, quan anaves al centre, tenies aquella sensació d'"anar a Barcelona". Però quan només tenia dos anys ja vaig venir a passar un llarg estiu al poble, amb la iaia Bienvenida. Un fet, aquest, que s'ha anat repetint al llarg del temps, fins al punt que hi ha hagut anys en els quals m'hi he estat fins a quatre mesos, més Nadals, Setmanes Santes i tots els ponts i caps de setmana que en tenia oportunitat. Després me'n vaig anar a viure dos anys a l'Hospitalet de Llobregat i, passat aquest temps, em vaig traslladar a Sant Sadurní d'Anoia, on visc ara; un municipi que, precisament, es troba en aquest punt del debat, entre l'arribada de "novinguts" i la gent "de tota la vida", que veuen en el creixement un perill de perdre la identitat com a poble. Però encara n'hi ha més, ja que també em sento molt lligat a l'Empordà, un paisatge "rural" molt diferent al que sempre havia vist al poble, i que ara, per circumstàncies acadèmico-professionals, he arribat a conèixer a fons, i on, a més, vaig viure nou mesos, quan feia el servei militar. Però també, en un sentit estricte, he viscut a Utrecht (Holanda), durant sis mesos l'any passat, i, per tant, aquest també és un lloc amb què em sento identificat.

Amb tot això, almenys en el meu cas, al final es tracta de fer una tria, seguint la màxima que "un és d'on se sent". Així, per a mi, jo sóc de la Palma, el meu poble, i així és com em presento als altres. Això no vol dir que no tingui, també, un cert sentiment de pertinença cap al meu barri, o que ara, cada cop més, quan parlo de Sant Sadurní, també parli del meu poble, però jo sóc de la Palma, perquè així ho he viscut, i perquè així m'agrada. Crec que aquest concepte de la identitat, més flexible, pot ser útil per enfrontar alguns dels reptes que ens presenta l'actual societat de la globalització, i a tindre una postura més oberta davant la diversitat i la diferència.

Sergi Cuadrado Ciuraneta
Geògraf

Si voleu participar-hi *posant Reble* ens podeu fer arribar els vostres articles:

- Posant-vos en contacte amb qualsevol membre de la junta.
- Per correu ordinari o per correu electrònic.

Els articles hauran de ser en català, preferiblement en format digital, mecanografiats a espai senzill, lletra Arial 10 i en programa Word, i hauran de tindre una extensió màxima d'una pàgina.

L'Espona no es fa responsable de les opinions expressades en l'article.